

TAALKLAPPER LEERJAAR 5 / GROEP 7**TIEN INFO'S VOOR DE LEERKRACHT****1. Taalklapper. What's in a name?**

Na het succes van en de tevredenheid over Rekenkalender werd TAALKLAPPER ontwikkeld op vraag van leerkrachten en ouders. De term kalender verwijst naar 104 gevarieerde taaltaken, twee voor elke week van het jaar.

Klapper heeft verschillende betekenissen.

Eén ervan is register, waarbij TAALKLAPPER diverse taalregisters (A.N., dialect, sociolect, vakjargon, literaire taal o.a. poëzie...) opentrekt.

Een andere betekenis is kokosnoot. Dat beeld staat model voor de eigen vorm (de vezelige bast) en de degelijke inhoud (wit vruchtvlees) van TAALKLAPPER. Het wijst ook op de differentiatie naar niveau: de doorblijttertjes worden voorgesteld met een pictogram dat sterk lijkt op een 'notenkraker'.

Het oog wil ook wat. Als uiterlijke vorm verschijnt de klapper als een kleurrijke multomap of ringband met een handige Wire-O binding.

TAALKLAPPER is alvast een harde noot om kraken waarbij de vlag de lading dekt.

Tot slot brengt klapper de gebruikers naar een knaller of een topper: ja, TAALKLAPPER wil het taalparcours doorheen de basisschool succesvol afronden. Met TAAKLAPPER bereikt de leerling zeker een klapstuk, een hoogtepunt: hij/zij geeft ongetwijfeld een klap op zijn/haar taalkundige vuurpijl.

2. Evenwichtig samengesteld

Het auteursteam heeft getracht doorheen de verschillende leerjaren en groepen alle subdomeinen van het leervak Nederlands zo harmonisch mogelijk te verwerken: taalgebruik (luisteren, spreken, lezen, schrijven), taalbeschouwing (nadenken over taalgebruik en taalsystematiek) en specifieke vaardigheden/strategieën met betrekking tot taalgebruik. Waar het kon, is er aandacht voor de domeinoverschrijdende leergebieden 'leren leren' en 'sociale vaardigheden' maar ook voor wereldoriëntatie en wiskundige terminologie. In de inhoudsopgave staan verwijzingen naar de eindtermen.

Door het overwegend schriftelijk karakter van TAALKLAPPER en de daaraan gekoppelde gesloten opdrachten, waren de auteurs genoodzaakt bepaalde klemtonen te leggen. Zo werden spreken en luisteren vooral geïntegreerd in communicatieve situaties. Voor stellen beperkten zij zich tot de bouwstenen van stijl en taalsystematiek.

Hoewel TAAKLAPPER geen eigenlijke taalmethode is, is er toch sprake van een systematische aanpak. Zo wordt bv. de leerlijn spelling in gradatie aangeboden per leerjaar/groep en sluiten de taaltaken van het/de eerste leerjaar/groep 3 nauw aan bij de gangbare lees- en spellingmethodes.

3. Conform de eindtermen en de kerndoelen

Het bereiken van de eindtermen in Vlaanderen is het hoofddoel van TAALKLAPPER. Vanzelfsprekend werden ze gekoppeld aan de leerplannen van het VVKBaO en het OVSG. Daarin worden ze nagestreefd via zorgvuldig uitgetekende leerlijnen, verticaal gestructureerd doorheen de opeenvolgende leerjaren/groepen.

Ook de kerndoelen in Nederland vormden voor de auteurs een strikt op te volgen richtlijn.

Voor advies, het taalkundig verbeteren en de inhoudelijke aspecten van TAALKLAPPER verleenden deskundigen en correctoren uit Vlaanderen en Nederland hun medewerking.

4. Leerzame taalspelletjes of speelse taaltaken?

Het opzet van TAALKLAPPER is uiteraard leerlingen via leerzame opdrachten en oefeningen taalvaardiger te maken. Daartoe werd deze bundel van taaltoeters en -bellen met zorg samengesteld door ervaren leerkrachten. Zij zijn erin geslaagd het patroon van de klassieke taaltaken te doorbreken door ze zoveel mogelijk in een speels, aantrekkelijk en gevarieerd jasje te steken: zwerf- en stripfiguren, pictogrammen, tekeningen, spreekballonnen, gedachtewolkjes, cartoons, woordzoekers en -raadsels, rebussen, droedels...

Zoals in het bekende tv-programma 'Tien voor taal' wordt er o.a. via woordritten creatief met taal gespeeld. Door de gedifferentieerde aanpak en het beoogde leereffect, spreken wij liever over speelse taaltaken dan leerzame taalspelletjes. Het spelelement en het speelse zijn nooit ver weg. Dus verdient speelse en leerzame taaltaken wel een plaatsje op de cover van TAALKLAPPER.

5. Kindgericht en gebruiksvriendelijk

De onderwerpen en het taalmateriaal van TAALKLAPPER sluiten nauw aan bij de leef-, belevings- en ervaringswereld van het kind: er worden herkenbare communicatieve en maatschappelijke taalsituaties aangeboden. Waar mogelijk wordt naast eigentijdse, realistische en functionele contexten, beeldtaal ingeschakeld. Tekeningen ondersteunen de betekenis van woorden, woordgroepen, zinnen en teksten. De klare en eenduidige taal van opdrachten en instructies zorgt ervoor dat de leerlingen de taken zelfstandig kunnen oplossen en corrigeren. Het correctieboekje is vlot te gebruiken.

6. Op maat van elk kind

De meeste opdrachten zijn haalbaar voor de doorsnee leerling, andere oefeningen zijn stevige 'doorbijters' voor de bollebozen. Deze uitdagende uitbreidings- of verdiepingsoefeningen zijn differentiatieopdrachten naar niveau. Ze zijn te herkennen aan een vast weerkerend pictogram, dat de tanden zet in... Indien voor sommige leerlingen het niveau van de meeste taaltaken te hoog is, kan de TAALKLAPPER van een lager(e) leerjaar/groep worden gebruikt en omgekeerd naar een hoger(e) leerjaar/groep worden overschakelend als het niveau nog te laag is. Hierdoor kan klasdoorbrekend of groepsoverstijgend worden gewerkt.

7. Leren leren, plannen en corrigeren

Zoals al eerder vermeld, werd ook bij gevorderde leerlingen aan het leergebiedoverschrijdende 'leren leren' de nodige aandacht besteed. Daartoe werd o.m. plaats voorzien om het oplossen van de taaltaken zorgvuldig te plannen: ik werk dit blaadje af tegen ma . . / . . , di . . / . . enz.

Om voor de leerlingen het zelfstandige werk te bevorderen en voor de leerkrachten extra opzoekwerk te vermijden, werd een handige correctiesleutel ontworpen. Met die afzonderlijk verkrijgbare correctiesleutel controleren en corrigeren de kinderen vlot de eigen prestaties. Door deze evaluatie worden de leerlingen op weg gezet naar verbetering en remediëring. Op die wijze werkt TAALKLAPPER zelfinstructief.

8. Evaluatie

Naar eigen aanvoelen kunnen de leerlingen het vakje onderaan inkleuren (groen, oranje, rood) volgens moeilijkheidsgraad (gemakkelijk, gewoon, moeilijk) of volgens het behaalde resultaat (goed, gewoon, zwak). De apart te verkrijgen correctiesleutel is gebruiksvriendelijk omdat hij volkomen parallel loopt met de TAALKLAPPER zelf.

9. Polyvalent gebruik

TAALKLAPPER is geen eigenlijke taalmethode maar wel een gestructureerde aanvulling die zowel binnen als buiten het klasverband, maar ook binnen als buiten het schoolverband bruikbaar is. Sommige onderdelen zijn inpasbaar in elke taalmethode; ze kunnen dan het equivalent uit de taalmethode vervangen.

TAALKLAPPER levert herhalende of voorbereidende vakantietaken en bij lesonderwerpen aansluitende opdrachten die als huiswerk kunnen worden meegegeven.

Binnen het klassikale onderwijssysteem kan TAALKLAPPER klassikaal, individueel en in groep worden gebruikt. Hij kan zowel in klasverband als in de taak- of aanpassingsklas zelfs leerjaar- of groepsoverschrijdend worden aangewend, waarbij de leerkracht de leerlingen aanbiedt wat ze op dat ogenblik aankunnen. Dit geldt zowel voor de zwakkere dan voor de sterkere leerlingen. In de binnenklasdifferentiatie staat het zelfstandige contractwerk en het hoekenwerk in de focus.

TAALKLAPPER kan ook worden gebruikt als zinvolle invulling van buffertijd, bijvoorbeeld voor vlugge

leerlingen of bij afwezigheid van de klasleerkracht. Hij is efficiënt te gebruiken voor zorgverbredend werk en remediëring.

10. Flexibel gebruik

Het handige Wire-O systeem, een multomap of ringband maakt het mogelijk op een flexibele wijze de gewenste werkvolgorde te kiezen. Het Wire-O systeem maakt het mogelijk de TAALKLAPPER rechtop te zetten en op elkaar betrokken taken naast elkaar te plaatsen.

Met TAALKLAPPER 'Taalplezierig leren ook voor jou?' wordt de leerling vast een taaltopper met taalkundige knalprestaties.

INHOUDSOPGAVE TAALKLAPPER LEERJAAR 5 / GROEP 7				
codes (sub)leergebieden tg/le = taalgebruik lezen tg/schr/sp = taalgebruik schrijven spelling tb/tg/ws = taalbeschouwing (nadenken over) taalgebruik woordenschat tb/ts = taalbeschouwing (nadenken over) taalsystematiek		+ = gedeeltelijke doorbijter ++ = volledige doorbijter		
nr.	titel	subleer- gebied	eind- termen	onderwerpen/leerdoelen
1.	Barbecue	tg/le	3.1	Vanuit een beschrijving van een barbecue, verbonden met tekeningen , enkele leesopdrachten (invuloefeningen) uitvoeren .
2.	Is het nu c of k ?	tg/sch/sp	4.7	Woorden aanvullen met c (zowel s als k uitgesproken) of k . Vanuit de correcte oplossing een moeilijk woord met c's en k vormen.
3.	Zoek de kleintjes	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3, 6.4	In een woordzoeker /-rooster de verkleinwoorden aanduiden en correct overschrijven .
4.	Werkloos	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.1, 6.2 6.3 6.4	In een woordzoeker /-rooster de werkwoordvormen aanduiden en correct overschrijven . Met de overblijvende letters een spreekwoord vormen en er de juiste betekenis/ verklaring bijschrijven .
5.	Geheime werkwoorden.	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3 6.4	In een code(getallen)schrift , de aan letters gekoppelde getallen (z=1, a=26, b=25...) omzetten in noemvormen van werkwoorden . Van de infinitieven van de werkwoorden de vijf verschillende persoonsvormen (drie in de tegenwoordige tijd en twee in de verleden tijd) correct schrijven in een schema.
6.	Ziek of gezond?	tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1 6.3	Met een lettercombinatie van losse letters van hetzelfde lettertype , tussen verschillende lettertypes, woorden m.b.t. ziekte en geneeskunde vormen en correct schrijven
7.	Gevulde flappen	tg/le	3.1	Keuzewoorden invullen in een recept van een kookboek .
8. ++	Klinkende woorden	tg/sch/sp tg/ts	4.7 6.3	Spelling moeilijke woorden aanvullen met complexe klinkercombinaties (oeiaa, aaii, iea...) en correct overschrijven .
9.	Wie slim is, sorteert	tg/le tb/ts	3.5 6.3 6.4	M.b.t. het gedicht 'Een modern familierondeel' de zelfstandige naamwoorden , bijvoeglijke naamwoorden , werkwoorden en lidwoorden rubriceren .
10.	Kwaak kwaak!	tg/sch/sp	4.7	Van drie lichtjes verschillende spellingmoeilijke woorden (enkele of dubbele medeklinker, ei of ij, ie of i, iën of ieën, c of k...) het woord met de correcte schrijfwijze uitkiezen .
11.	'Amaj mijn oren!' riep het monster	tb/tg	6.1 6.2	Ondersteund met tekeningen , spreekwoorden/gezegden met de namen van lichaamsdelen aanvullen en er de juiste verklaring/betekenis bijschrijven .
12.	Het blikkenraam	tb/tg	6.1 6.3 6.4	Vanuit een reeks te gebruiken (door elkaar gehusselde) letters de synoniemen van enkele woorden opschrijven.

13.	't Is niet moeilijk, 't is gemakkelijk!	tb/tg	4.8 6.1, 6.3 6.4 6.5	Ondersteund door tekeningen de tegengestelden (antoniemen) per twee opschrijven. Vanuit in tegengestelde richting geschreven woorden (soort anagram/letterkeer) de antoniemen in een kruiswoordraadsel schrijven.
14.	Handjes in de lucht	tg/le tg/sch/sp tb/ts	3.1 4.7 6.3	In een code(handjes)schrift , de aan alfabetisch gerangschikte letters gekoppelde handjes omzetten in correct geschreven ei- of ij-woorden . Omgekeerd ei- en ij-woorden omzetten in het code(handjes)schrift.
15.	Yes sir! (1)	tg/sch/sp tb/tg	4.8 6.1, 6.2 6.5	Vanuit de synoniemen en omschrijvingen van taalkaak 16 een kruiswoordraadsel invullen met verscheidene Engelse woorden .
16.	Yes sir! (1)	tg/sch/sp tb/tg	4.8 6.1, 6.2 6.5	De gegeven synoniemen en omschrijvingen als hints/links/tips om het kruiswoordraadsel van taalkaak 15 in te kunnen vullen.
17.	Joepie, we gaan verhuizen!	tg/le	3.3 5	Een advertentie/aankondiging uit een woonkrant , met vele vreemde afkortingen , voluit en correct schrijven.
18.	Burenboel	tg/le	3.5 4.8	Tekenopdrachten/instructies m.b.t. een jeudboekfragment uitvoeren..
19.	De draad van Ariadne (1)	tg/le tb/tg	3.5 6.1	In een Griekse sage /volksverhaal de betekenis van de titel aankruisen en de passende tekening kiezen bij een personagebeschrijving .
20.	De draad van Ariadne (2)	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3	In een woordzoeker/labyrint woorden met ou of au aanduiden en correct overschrijven .
21. ++	Sportief optellen	tb/tg/ws tb/ts	6.1 6.3	Met de letters van twee of drie losse woorden/klanken een nieuw (samengesteld) woord (soort anagram, letterkeer) vormen m.b.t. sporten .
22.	Lachen geblazen	tg/le	3.5	Mopjes vervolledigen met keuzewoorden.
23.	Russische spreekwoorden	tb/tg tb/ts	6.1, 6.2 6.3	Spreekwoorden met ontbrekende klinkers aanvullen en er de verklaring/betekenis bijschrijven.
24.	Pedaal + stuur = fiets?	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1 6.3	In een woordzoeker woorden m.b.t. de fiets aanduiden, correct overschrijven en bij tekeningen plaatsen.
25. ++	Letterwarboel	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1 6.3	Vanuit taalopdrachten/instructies (met linken/hints/tips: een woord, een tekening), woorden met dubbele medeklinker(s) uit een losse letterreeks vormen en correct overschrijven .
26.	Opruimen maar!	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3 6.4	Persoonsvormen van werkwoorden (ook met noemvorm/inifinitief op -den/-ten of met klankverandering) uitkiezen, rubriceren in vijf categorieën (drie in de tegenwoordige tijd en twee in de verleden tijd) en correct overschrijven .
27.	Computertaal	tg/sch/sp tb/tg/ws	4.7 6.1, 6.2	Vanuit synoniemen en omschrijvingen de passende computerwoorden uitkiezen. Vanuit de correcte oplossing een nieuw computerwoord vormen.
28.	Voetbalmatch: ei tegen ij	tg/sch/sp	4.7	Woorden met de tweeklank ei of ij rubriceren.
29.	Bonjour, how do you do?	tg/sch/sp tb/tg/ws	4.7 6.1	Vanuit synoniemen en omschrijvingen , vreemde (uit het Engels en het Frans afkomstige) woorden uitkiezen, rubriceren en correct overschrijven.

30.	In de botsautootjes	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3	Met uit te kiezen woorden samenstellingen , met dubbele medeklinker tussenin, vormen en correct schrijven .
31.	Spokenchat	tg/le tb/tg & ts	3.5 6.1, 4	Spreekballonnen (dialogogjes) van zenders en ontvangers met elkaar verbinden.
32.	Wat zit er tussen?	tg/sch/sp tb/ts & tb/tg	4.7 6.1, 6.3	Een reeks woorden aanvullen met eenzelfde drieletterwoord . Tekeningen verbinden met een woord .
33.	Woordenrad	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	Vanuit een synoniem of een omschrijving woorden aanvullen in een letterrad, draaiend in wijzerzin.
34. ++	Piramides bouwen	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	Letterpiramides bouwen door een gegeven volgende letter met de letters van het vorige woord te combineren tot een nieuw woord .
35.	Letterschilden	tb/tg/ws tb/ts	6.1 6.3	Vanuit in wijzerzin geschikte letters (waarbij twee lettertypes elkaar afwisselen) in relatie tot elkaar staande woorden vormen m.b.t. oorlog , vroeger en nu.
36.	Cowboy Hans	tg/le tb/ts	3.1 6.3	Vanuit pictografische opdrachten/instructies (pijlenparcours) in een letterrooster , een woord opzoeken en invullen.
37.	Hoger-lager	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3, 6.4	Trappen van vergelijking , ondersteund met tekeningen vormen.
38.	Familie	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	Woorden m.b.t. familierelaties in zinnen invullen. Met een te zoeken letterrangorde in de woorden van de correcte oplossing , een nieuw woord vormen .
39.	Paling-dromen?	tb/tg tb/ts	4.8 6.1, 6.2 6.3 6.5	Vanuit synoniemen en omschrijvingen palindromen of (o)mkeerwoorden (bv. lepel, pap...) in een kruiswoordraadsel invullen. Vanuit nonsenswoorden van door elkaar gehusselde letters palindromen vormen en bij tekeningen schrijven.
40.	Lijnspreekwoorden	tg/le tb/tg	3.4 6.1, 6.2	Vanuit een met lijnen en punten verbonden letterparcours , spreekwoorden vormen , correct overschrijven en er een verklaring/betekenis bijschrijven.
41. ++	Letterspringen	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1 6.3	Vanuit een link/hint/tip (cryptische/geheimzinnige tekening) met een zoekpatroon (door van de ene letter naar een volgende aangrenzende letter te springen) woorden voornamelijk met de vrije klinker in een woordzoeker vormen en correct overschrijven .
42.	Wiel + portier = auto?	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1 6.3 6.4	In een woordzoeker (vooral samengestelde) woorden m.b.t. de auto aanduiden, correct overschrijven in het meervoud en met de juiste tekeningen verbinden.
43.	Duivenpoep (1)	tg/le tb/ts	3.3 6.3	In een krantenartikel alle werkwoordsvormen aanduiden.
44.	Duivenpoep (2)	tg/le	3.3	Vragen oplossen over een krantenartikel .
45.	De moppentrommel	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3	Een mop correct overschrijven, waarbij alle persoonsvormen in de verleden tijd moeten geschreven worden. Een mop correct overschrijven, waarbij in alle zinnen het onderwerp en de persoonsvorm (congruentie) in het meervoud moeten geschreven worden.

46. ++	Wie is wie?	tg/le tb/tg	3.1, 3.4 5, 6.1	Vanuit persoonsbeschrijvingen (beeldtaal) aan tekeningen gekoppelde opdrachten uitvoeren.
47.	Sproetjeswoorden	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3	Keuzewoorden met of zonder deelteken/trema alfabetisch rubriceren en correct overschrijven.
48.	Woordslinger	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	Woordkettingen vormen met keuzewoorden waarbij het laatste woorddeel van de vorige samenstelling hetzelfde is als het eerste woorddeel is van de volgende samenstelling.
49.	Als een hond in de ruimte	tg/le tg/sch/sp tb/ts	3.3 4.7 6.3	In het krantenartikel de onvolledige werkwoordsvormen (persoonsvorm in de verleden tijd, voltooid deelwoord) aanvullen .
50.	Spelen met taal in 'Het infernaat'	tg/le tb/tg	3.5, 4.8 6.1, 6.2	Vanuit een fragment uit een jeugdboek (ook andere) woordspelingen verklaren en zelf formuleren.
51.	Zieke spreekwoorden	tb/tg tb/ts	6.1, 6.2 6.3	Vanuit tekeningen (links, hints, tips) spreekwoorden , waarbij in elke woord één letter werd gewijzigd, terug samenstellen en met een verklaring/betekenis verbinden.
52.	Woordenrooster	tb/ts	6.3, 6.4	In een woordzoeker alle woorden aanduiden en rubriceren per woordsoort (werkwoorden, zelfstandige naamwoorden al of niet eigennaam, bijvoeglijke naamwoorden en lidwoorden) .
53.	Dolfijnen, dol fijn?	tb/ts	6.3	Van ongeordende gefraseerde zinsdelen correcte zinnen bouwen en overschrijven, te beginnen met een hoofdletter.
54.	????????????????	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3	Mededelende zinnen ombouwen naar vraag(woord)zinnen te beginnen met het vraagwoord dat naar het vetgedrukte zinsdeel in de mededelende zin vraagt. De vraagwoordjes alfabetisch rangschikken .
55	Job gezocht?	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1 6.3	Vanuit een omschrijving namen van beroepen met ontbrekende klinkers in een kruiswoordraadsel invullen en met tekeningen verbinden. Vanuit gemarkeerde letters van de correcte oplossingswoorden een computerwoord vormen .
56.	Wat een circus!	tb/ts	6.3	Nonsenszinnen met verkeerde spaties/tussenruimten herstellen en correct schrijven .
57.	Ringeringing	tg/le tb/ts	3.3 6.3, 6.4	In een fragment uit het ' Guinness book of records ' de werkwoordelijke gezegden aanduiden.
58.	Neus + voet = mens?	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1 6.3 6.4	In een woordzoeker (vooral samengestelde) woorden m.b.t. het menselijke lichaam aanduiden, correct overschrijven als verkleinwoorden en met de juiste tekeningen verbinden.
59.	Car kid (1)	tg/le tb/tg	3.5 6.1	Getekende woorden uit het gedicht 'Car kid' bij de passende strofe schikken. De betekenis van de slotstrofe uitkiezen.
60.	Car kid (2)	tg/le tb/ts	3.5 4.6, 5 6.3 6.5	M.b.t. het gedicht 'Car kid' vraagjes oplossen en opdrachten maken m.b.t. verwijswoorden . Droedels (tekeningen en/of letters die een woord uitbeelden) in een woord omzetten en correct schrijven.
61. ++	Elektrisch gedoe!	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1 6.3	Vanuit een gecodeerd letterschrift (letters van een azertyklavier één positie naar rechts verschoven), namen van elektrische apparaten vormen en correct schrijven. Idem met een zin.

62.	Cartoons	tb/tg	4.8, 6.1 6.2, 6.5	Uitspraken van zenders in tekstballonnen verbinden met aan cartoons/sportprenten . Eén cartoon beoordelen.
63.	Vogelkunde	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1 6.3	Vanuit in zinnen verborgen letters, woorddelen en woorden, namen van vogels aanduiden, met tekeningen verbinden en correct schrijven . Vanuit te kiezen woordstukken, namen van vogels vormen, met tekeningen verbinden en correct schrijven .
64.	Krijg jij graag post?	tg/le	3.4	Met tekeningen verbonden handelingen m.b.t. het versturen van een brief (chrono) logisch ordenen .
65.	Hoe werkt dat?	tg/le tb/tg	3.1 6.1, 6.2	Vanuit synoniemen en omschrijvingen uit te kiezen vetgedrukte woorden van een gebruiksaanwijzing van een wasmachine invullen. Enkele vraagjes oplossen.
66.	Versneden sprookjes	tg/le tb/tg	3.5 6.1	Met tekeningen verbonden foutief samengestelde titels van sprookjes correct schrijven.
67.	Groeien maar!	tb/tg tb/ts	6.1, 6.2 6.3	Vanuit een link (synoniem, overkoepelend woord, omschrijving) steeds langere woorden maken door een gegeven medeklinker met de letters van het voorige woord te combineren tot een nieuw woord .
68.	Zin in een plantje?	tg/le tb/tg	3.1 6.1	M.b.t een advertentie/aankondiging/affiche enkele vraagjes oplossen en opdrachten uitvoeren .
69.	Kauwen maar!	tb/tg tb/ts	6.1 6.3, 6.4	Uit te kiezen onderwerpen op de juiste plaats van een zin invullen . Alle persoonsvormen aanduiden .
70.	Is het een mapje of een mopje?	tb/ts	6.3	Moppen correct overschrijven met de juiste klinkers .
71.	Wat betekent dit?	tb/tg/ws	6.1, 6.2	Vanuit synoniemen of omschrijvingen soms 'inhoudelijk misleidende' woorden invullen en met tekeningen verbinden.
72.	Jong leven	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1 6.3	In een rooster de namen van dierenjongen en een mensenkind invullen. Verkleinwoorden vormen van dierennamen . Het meervoud van dierennamen schrijven.
73.	Schuimen of springen	tg/le tb/tg	3.3 6.1	Vragen oplossen en opdrachten uitvoeren m.b.t. een informatieve tekst uit een populair (wetenschappelijk) vakblad .
74.	Het schuimbeestje	tg/le tb/tg	3.3 6.1	Vragen oplossen en opdrachten uitvoeren m.b.t. een wetenschappelijke tekst uit een woordenboek/encyclopedie .
75.	Rare woorden	tb/tg	6.1 6.3	Vanuit synoniemen en met tekeningen verbonden gekke anagrammen (door elkaar gehusselde letters van een woord) correcte woorden vormen . Vanuit (de te zoeken volgorde van bepaalde) letters van de correcte oplossing, een woord vormen.
76.	Feestelijke slangen	tb/ts	6.3 6.4	In gefraseerde zinnen onderwerpen, voorwerpen (moet-deeltjes) en bepalingen (mag-deeltjes) aanduiden .
77.	Afgekort kruiswoordraadsel	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7, 4.8 6.1 6.3, 6.5	Een kruiswoordraadsel invullen waarbij de afkortingen voluit moeten geschreven worden.
78.	Snaren + toetsen = muziek? ++	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1 6.3, 6.4	In een woordzoeker (vooral samengestelde) woorden m.b.t. muziekinstrumenten aanduiden, correct overschrijven in het meervoud en met de juiste tekeningen verbinden.

79.	Da's het toppunt	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	Vanuit gecodeerde zinnen (met overbodige letters, van plaats verwisselde letters, vervangen klinkers, verkeerde spatiëring, verwisselde woordorde) toppunten (van snelheid, luiheid...) correct schrijven . Tekeningen met de toppunten verbinden.
80.	Nuttige pier	tg/le tb/ts	3.3, 3.4, 3.5, 5 6.3	Uit te kiezen verbindings-/signaalwoorden in zinsverband invullen in een studietekst of jeugdencyclopedie .
81.	Ha, ha, ha...	tg/le tb/tg	3.5 6.1	Uitspraken in spreekballonnen als slot van een grap invullen. Tekeningen met de grappen verbinden.
82.	Gekke toestanden	tb/ts	6.3 6.4	In zinnen foutief geplaatste (taalkundige) voorwerpen (iets? aan iemand? voor iemand?) aanduiden en correct terugplaatsen .
83.	Een boompje opzetten over thee	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1 6.3	Een aantal woorden met th- volgens het aantal opgegeven letters op een bepaalde plaats correct overschrijven .
84.	Zelfstandig werken	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1, 6.2 6.3, 6.4	Zelfstandige naamwoorden aanduiden en bij tekeningen schrijven. Vanuit een betekenisomschrijving met de overblijvende woorden een spreekwoord vormen.
85.	Wat ziekjes?	tg/le tb/tg	3.1 6.1	Vragen oplossen m.b.t. bijsluiters van medicijnen . Tekeningen met verpakkingen van geneesmiddelen koppelen.
86.	Genezen?	tg/le tb/tg	3.1 4.8 6.5	Vraagjes oplossen en (wiskundige) opdrachten uitvoeren m.b.t. de bijsluiters van een medicament taalkaak 85. Een zegswijze vormen vanuit een rebus .
87.	Over reuzen, vampieren en...	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	In een aantal zinnen de foutieve vetgedrukte woorden vervangen door uit te kiezen antoniemen (tegenstellingen). De zinnen correct overschrijven .
88.	Sokkenverdriet	tg/le tb/ts	3.4 6.3, 6.4	Alle waar-, hoe- en wanneer-deeltjes (bepalingen) uit een sprookje rubriceren .
89.	Sprookjes	tg/le tb/tg tb/ts	3.4 6.1 6.3, 6.4	In zinnen m.b.t. sprookjes het naamwoordelijk gezegde aanduiden. Getekende sprookjes verbinden met de zinnen .
90.	Jonas de walvis	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3 6.4	Woorden aanvullen met -d, -t of -dt in zinsverband en rubriceren in zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden, persoonsvormen en andere werkwoordsvormen .
91.	Woorden aanhalen	tg/le tg/sch/sp tb/tg	3.4 4.7 6.3	Aanhalingstekens in moppen correct schrijven .
92. ++	Nog eens letterspringen	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1 6.3	Vanuit een cryptische/geheimzinnige tekening met een zoekpatroon (door van de ene letter naar een volgende aangrenzende letter te springen) woorden met een t als s uitgesproken in een woordzoeker vormen en correct overschrijven .
93.	Lachen geblazen	tg/le tb/tg	3.4 6.1 6.3, 6.4	Verwijswoorden (voornaamwoorden) uitkiezen en invullen in mopjes .
94. ++	Ons kent ons, maar wie woont waar?	tg/le tb/tg	3.1, 3.4 5, 6.1	Vanuit persoons- en plaatsbeschrijvingen de juiste voornamen bij de tekeningen schrijven

95.	Spaarpot leegmaken	tb/tg tb/ts	6.1 6.3 6.4	In een krantenartikel de zelfstandige naamwoorden aanduiden. De van eigennamen afgeleide bijvoeglijke naamwoorden verbinden met de eigennamen en overschrijven. Bij getekende zelfstandige naamwoorden het bijvoeglijk naamwoord invullen.
96.	Taalsymmetrie	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3	In de andere richting geschreven woorden (soort palindroom/(om) keerwoord met -ieu en -eeu correct schrijven.
97.	Werkwoorden om van te snoepen	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3, 6.4	Zinnen aanvullen met uit te kiezen werkwoordsvorm .
98.	Filmsterren	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1, 6.3	Vanuit lettergrepen woorden vormen m.b.t. film of televisie . Soorten films aan tekeningen koppelen.
99.	Het lelijke eendje	tb/tg tb/ts	6.1, 6.2 6.3	In een reeks verwante woorden het woord dat er niet bij past uitkiezen en invullen. Vanuit (een te zoeken rangorde van) bepaalde letters van de correcte oplossing een woord vormen
100.	Potlood + schaar = pennenzak?	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1 6.3	In een woordzoeker (vooral samengestelde) woorden m.b.t. schoolbehoeften aanduiden, correct overschrijven met een passend bepaald lidwoord en met de juiste tekeningen verbinden.
101.	Is moe moe?	tb/tg tb/ts	6.1 6.3, 6.4	De met tekeningen verbonden twee betekenissen van homoniemen uitkiezen en correct overschrijven.
102.	Telefoneer je mij eens op?	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	Foutief samengestelde woorden en uitdrukkingen (contaminatie) splitsen in afzonderlijke correcte woorden of uitdrukkingen .
103.	Vlaggen kleuren	tg/le tb/tg tb/ts	3.4 6.1 6.3 6.4	Via kleuropdrachten woorden volgens woordsoort rubriceren in werkwoorden, zelfstandige naamwoorden al dan niet eigennamen, bijvoeglijke naamwoorden, lidwoorden en verwijswoorden . Uit te kiezen landnamen verbinden met de vlaggen.
104.	Geheimtaalkalender	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	Met één woord, twee samenstellingen maken met uit te kiezen woorden waarbij het gemeenschappelijke woord zowel vooraan als achteraan in een samenstelling voorkomt. De samenstellingen verbinden met tekeningen .

© 2004, ABIMO UITGEVERIJ

Voor België:

Abimo Uitgeverij,
Beukenlaan 8, B-9250 Waasmunster
(T) +32-(0)52 46.24.07
(F) +32-(0)52 46.19.62
info@abimo-uitgeverij.com
<http://www.abimo-uitgeverij.com>

Voor Nederland:

Schoolsupport,
Postbus 21, 9800 AA Zuidhorn
(T) +31-(0)594-500145
(F) +31-(0)594-528099
info@schoolsupport.nl
<http://www.schoolsupport.nl>

Het auteursteam: Wim Vekemans, Jempi Van de Velde, Bieke Santermans, Brigitte De Wolf, Moniek Vermeulen en Peter Van Cleemput

Coördinator: René De Cock

Illustrator: Jef Goedemé

Vormgeving: Marino Pollet en René De Cock

Dank aan: Michiel David en Aafke Moons

Niets uit deze opgave mag, op welke wijze ook, worden overgenomen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de uitgever.